

"Cezalar caydırıcı olmalı"

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası, halkın güvenli gıdaya ulaşımının sağlanması için küçük işletmeler başta olmak üzere denetimin artırılarak taklit ve tağşişin önlenmesi, cezaların da caydırıcı olması gerektiğini bildirdi.

Makbule AKGÜL

TMMOB Gıda Mühendisleri Odası (GMO), Dünya Gıda Güvenliği Günü nedeniyle açıklama yaptı. Açıklamada, "Dünyada gıda güvenliğinin sağlanması konusunda ülkeler bazında farklı sorunlarla karşılaşılsa, ülkemizde güvenli gıdaya erişim sorunu, yüksek enflasyon ile daha da büyümektedir. Yüksek enflasyonun yarattığı adaletsiz gelir dağılımı ile satın alma gücü azalan ve fakirleşen emekçi ve dar gelirli gruplar, ucuz gıdaya yönelmektedir. Yine bu ortamda, merdiven altı işletmelerin sayısı artmakta ve engellenmektedir" denildi.

Maliyet endişesi ile üreticilerin, kalite düşürme ve gıda güvenliği sistemi kurmadan üretim yapmayı tercih ettiği vurgulanan açıklamada, bunun sonucu olarak taklit ve tağşiş ürünlerin arttığına dikkat çekildi.

Açıklamada, "Tüketici güvenli olmayan, besin değeri düşük sağlık riski yüksek gıdaya mahkum edilmektedir. Yetersiz ve düzensiz olsa da Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayınlanan taklit ve tağşiş ürün listelerinin uzun olması da Türkiye'de gıda güvenliğinin yeterli olmadığını kanıtlar. Bu listeler aynı zamanda, devletin gıda denetimi görevini yeterince yapmadığını ya da yapmadığını da göstermektedir" ifadelerine yer verildi.

"GIDA KAYNAKLI HASTALIKLARIN SEBEP OLDUĞU 420 BİN ÖLÜM GERÇEKLEŞTİ"

Açıklamada şöyle denildi: "Gıda güvenliği tarlada başlayan ve tüketici ile son bulan kompleks bir süreçtir, insan hayatını korumayı, sağlıklı beslenmeyi ve gıda kaynaklı hastalıkların önlenmesini hedefler. Ancak her yıl dünyada yaklaşık 600 milyon insan 200 farklı gıda kaynaklı hastalıktan muzdarip olmaktadır. Ayrıca gıda kaynaklı hastalıkların sebep olduğu 420 bin ölüm gerçekleşmektedir. Gıda üretim sistemlerini ve gıda tedarik zincirlerini organize etme modelimiz, tabağımıza gelen her gıdanın, patojenlerden, kimyasal kalıntılardan, biyotoksin, bulaşıcı ve zehirli bileşenlerden uzak olmasını sağlamaktadır. Ayrıca insan eliyle hızlandırılan küresel iklim değişikliğinin sebep olduğu kuraklık, aşırı yağışlar, sel felaketleri artık nadir doğa olayları olmaktan çıkmış, her bölgede gıda üretimi başta olmak üzere, ciddi ekonomik kayıplara sebep olmaya başlamıştır. Bu bağlamda sürdürülebilir gıda sistemlerinin oluşturulması için politika yapımcılar, işletmeciler, teknik uzmanlar ve tüketiciler Güvenli Gıda'nın insan hakkı olduğunu kabul ederek, politikalar geliştirmeli, tedbir ve önlemler küresel bo-

yutta belirlenmeli ve artık 21'inci yüzyılda sorun olmayan çıkarılmalıdır."

"MERDİVEN ALTI İŞLETMELERİN SAYISI ARTIYOR"

"Yüksek enflasyonun yarattığı adaletsiz gelir dağılımı ile satın alma gücü azalan ve fakirleşen emekçi ve dar gelirli gruplar, ucuz gıdaya yönelmektedir." denilen açıklamada, "Yine bu ortamda, merdiven altı işletmelerin sayısı artmakta ve engellenmektedir. Maliyet endişesi ile üreticiler, kalite düşürme ve gıda güvenliği sistemi kurmadan üretim yapmayı tercih etmektedir. Taklit ve tağşiş artmakta, tüketici güvenli olmayan, besin değeri düşük sağlık riski yüksek gıdaya mahkum edilmektedir. Yetersiz ve düzensiz olsa da Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayınlanan taklit ve tağşiş ürün listelerinin uzun olması da Türkiye'de gıda güvenliğinin yeterli olmadığını kanıtlar. Bu listeler aynı zamanda, devletin gıda denetimi görevini yeterince yapmadığını ya da yapmadığını da göstermektedir." diye ifade edildi.

İktidar tarafından açıklanan kamuda tasarruf tedbirlerinin kamuda denetim personeli istihdamına darbe vuracağı kaydedilen açıklamada, kamusal denetimin artırılması için gıda konusunda eğitim almış yeterli sayıda teknik personel istihdamının zorunlu olduğu belirtildi.

"GIDA DANIŞMANLIĞI SİSTEMİ BİR AN ÖNCE HAYATA GEÇİRİLMELİDİR"

Açıklamada ayrıca halkın sağlıklı gıda tüketebilmesi için şu önerilere yer verildi:

- Olmazsa olmaz olan başlık etkin ve yeterli kamusal denetimdir. Bunun için gıda konusunda eğitim almış yeterli sayıda teknik personel istihdamı zorunludur.
- Taklit ve tağşiş yoğun olarak küçük işletmelerde gözlenmektedir. Bu işletmelerde üretilen gıdalar, tespit

dahi edilemeden tüketiciye ulaşmaktadır. Bu nedenle küçük işletmelerdeki üretimin belirli aralıklarla kontrol edilmesini ve gıda güvenliği ilkelerini uygulamasını sağlamak amacıyla teknik uzman çalıştırmak zorunlu olmalıdır. "Sorumluluk gıda işletmecisindedir" yaklaşımı ile kendi başına bırakılan küçük işletmelerde "Gıda Danışmanlığı Sistemi" bir an önce hayata geçirilmelidir.

- Gıda işletmelerinde "ÇZP" olarak görev alan Teknik Personelin görev ve yetkileri detaylı olarak bir yönetmelikle belirlenmeli bu yönetmelikte, ÇZP için, işletme ile bakanlık arasında iletişimi ve bilgi akışını sağlayacak süreçler tanımlanmalıdır. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın "Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi"nde ÇZP olarak çalışanlar için de veri girişi sayfası oluşturulmalı, ÇZP'ler tarafından işletme ve üretim hakkında düzenli bilgi bakanlığa aktarılmalıdır.

- Taklit tağşiş yapan firmalara verilen cezalar caydırıcı olmalı, gerekirse işletmeler kapatılmalı, bu işletme sahiplerinin farklı isimler altında üretim yapmaları engellenmelidir.

- Taklit tağşiş listeleri rutin ve tarafsız şekilde açıklanmaya devam edilmelidir. Tüketicilere güvenilir ve şeffaf bilgi aktaran, rasyonel ve bilimsel verilerle karar alan, gıda konusunda tüm paydaşların söz hakkının olduğu Gıda Güvenliği Oto-ritesi kurulmalıdır.

- Bilgi kirliliğinin önlenmesi konusunda kamuoyuna yönelik çalışmalar, plan ve program dahilinde gerçekleştirilmelidir. Endüstriyel ve ambalajlı ürünlere dönük toplumda oluşan yanlış algılar ortadan kaldırılmalıdır.

- TMMOB Gıda Mühendisleri Odası olarak toplumsal sorumluluğumuz gereği başta Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere konunun bütün paydaşları ile işbirliği yapmaya ve sorunların çözümüne dair üzerimize düşen görevi yerine getirmeye hazır olduğumuzu bir kere daha ifade ediyoruz.